

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 11. novembris

Nr. 84 (6639)

Preiļu pilsētas domē

Kā sokas budžeta izpilde?

Pilsētas dome kārtējā sēdē noklausījās priekšsēdētāja Oļega Hļebņikova informāciju par pilsētas budžeta izpildi līdz šī gada 1. novembrim. Plānotie ieņēmumi šogad ir Ls 506060, līdz 1. novembrim budžetā ienākuši Ls 404703, vajadzēja būt Ls 421716. Ipašuma nodoklis bija plānots Ls 26892, iekasēti Ls 11793, ienākuma nodoklis bija plānots Ls 23856, līdz 1. novembrim iekasēti Ls 24818. Zemes nodokļi jāiekasē Ls 16700, patlaban iekasēti Ls 12578. Šogad dotāciju veidā jāsaņem Ls 171729, līdz novembrim saņemti Ls 113826.

Tautsaimniecībai no gadā plānotajiem Ls 134760 līdz 1. novembrim no budžeta izlietoti Ls 133554, izglītībai no Ls 214833 izmantoti Ls 153290. Kultūras iestāžu vajadzībām paredzēti Ls 8600, izmantoti Ls 6469. Sociālajai nodrošināšanai no gadā plānotajiem Ls 87950 izmantoti Ls 68197.

Pavisam no budžeta izdevumiem plānotajiem Ls 506060 līdz 1. novembrim izlietoti Ls 410896.

Pašvaldība gatavojas pārņemt namu pārvaldi

Pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» ir gatavs pārņemt namu pārvaldi. Tādējādi tiks ietaupīti līdzekļi, piemēram, uz grāmatvedības rēķina, jo būs viena grāmatvedība.

Šajā sakarībā domes sēdē izskanēja dažādi viedokļi. Viens no tiem — namu pārvalde ar pašvaldības īpašumu — dzīvojamajām mājām nevar būt otršķirīgs iecirknis pašvaldības uzņēmumā «Saimnieks», kas līdz šim bija tikai pilsētas uzkopšanas darbu veicējs. Jo dzīvojamā fonda uzturēšana, kapitālremonts, santehnikas un citi pakalpojumi gan irniekiem, gan pašvaldībai ir ļoti svarīgi. Arī agrākā pieredze, kad visi komunālie dienesti bija viena organizācija, liecina, ka lielā saimniecībā kārtību nodrošināt nav viegli.

Domes deputāti apsprieda, kā rīkoties, — veidot namu pārvaldi kā atsevišķu pašvaldības uzņēmumu vai apvienot ar «Saimnieku». Ar balsu vairākumu viņi nolēma, ka «Saimniekam» un namu pārvaldei jāapvienojas kopuzņēmumā «Saimnieks». Pret balsoja divi deputāti — M. Agurjanovs un J. Baiba.

Pamatfondi tiks apvienoti, bet uzņēmumam galvenajām funkcijām ir jābūt pilsētas dzīvojamā fonda uzturēšana kārtībā, kapitālremonts, santehniskie

pakalpojumi irniekiem. Tiks pārņemts arī bijušā remonta un celtniecības iecirkņa īpašums, kuru līdz šim iznomāja SIA RBKK. Izveidota komisija, kas pieņems namu pārvaldi un tās pamatfondus. Pašvaldības uzņēmumam «Saimnieks» jāizstrādā un jāapstiprina jauni statūti. Nākamajā domes sēdē paredzēts apstiprināt arī štatus.

Vai atjaunot veco pirti?

Domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns informēja deputātus, ka pilsētas iedzīvotāji, kuri dzīvo nelabiekārtotos dzīvokļos, nevar apmeklēt pirti veselības kompleksā, kur šis pakalpojums ir samērā dārgs. Izpilddirektors sacīja, ka veco pirti (pie parka) var atjaunot aptuveni par 7 tūkstošiem latu. Tad pirts pakalpojumi iedzīvotājiem nepārsniegtu 70 santīmus, un, iespējams, ieguldīto naudu varētu atgūt samērā ātri. Mazturīgiem cilvēkiem noteiktu arī atvieglojumus.

Dome nolēma līdzekļus vecās pirts atjaunošanai iekļaut nākamā gada budžetā.

Palielināta maksa par atkritumu izvešanu

Sakarā ar to, ka 1995. gada 14. septembrī Saeima apstiprinājusi likumu «Par dabas resursu nodokli», kas paredz, ka, uzglabājot netoksiskus atkritumus, par vienu kubikmetru jāmaksā Ls 0,25, pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» lūdza pilsētas domi palielināt maksu par atkritumu izvešanu par 3 santīmiem vienam iedzīvotājam. Līdz šim par vienu ģimenes locekli bija jāmaksā 10 santīmi, bet no 1. decembra vajadzēs maksāt 13 santīmus.

Sākusies dzīvokļu privatizācija

1. novembrī oficiāli sākās dzīvokļu privatizācija. Sākusi darboties arī Preiļu pilsētas privatizācijas komisija. Kārtējā domes sēdē deputāti apstiprināja šīs komisijas darba nolikumu.

Komisijas priekšsēdētājs Juris Livdāns sacīja, ka komisija vēlas apzināt irniekus, kuri jau tagad gribētu kārtot dokumentus par dzīvokļa privatizāciju. Tāpēc tiem pilsētas iedzīvotājiem, kuri dzīvo pašvaldības dzīvokļos un vēlas tos privatizēt, pilsētas domei jāiesniedz rakstisks iesniegums.

Atkarībā no tā, kuros namos būs vairāk gribētāju privatizēt dzīvokļus, komisija pirmām kārtām lems par šo namu sagatavošanu privatizācijai.

A. Iljina

Valsts autoceļi ziemā

◆ Ne cerēts, ne gaidīts, bet jau nedēļu pirms Mārtiņiem uznāca sals un sniegs. Tiesa gan, bezgalīgu sajūsmu tas izraisīja vienīgi bērnos. Pieaugušajiem sākas ziemas problēmas — slidenas ietves, apledojušas ielas un brauktuves. Par to, kas gājējus un braucējus sagaida uz mūsu rajona valsts autoceļiem šoziem, «Novadnieks» lūdza pastāstīt bezpeļņas organizācijas valsts uzņēmuma «Preiļu 24. ceļu pārvalde» direktoru I. Muzikantu un rajona valsts ceļu pārvaldīšanas nodaļas priekšnieku R. Griķi.

Līdz ar ziemas iestāšanos kārtējo reizi aktuāls ir jautājums, kā brauksim pa rajona valsts autoceļiem.

Līdz 1995. gada 1. janvārim visi valsts autoceļi mūsu rajonā bija Preiļu 24. ceļu pārvaldes ziņā, un par to stāvokli atbildēja pārvalde. Satiksmes ministrija veica kārtējo reorganizāciju, tāpēc šobrīd ceļi ir nodoti Latvijas Autoceļu direkcijas pārvaldīšanā. Preiļu 24. ceļu pārvalde ir pārveidota par uzņēmēju — valsts bezpeļņas organizāciju.

Tas nozīmē, ka pārvalde ir spiesta pildīt tikai tos darbus, ko prasa pasūtītājs. Uz valsts autoceļiem tā ir Latvijas Autoceļu direkcija. Citur darbus var pasūtīt jebkura fiziskā vai juridiskā persona.

Eiropas attīstīto valstu pieredze rāda, ka autoceļu uzturēšanai valsts atvēlētajiem līdzekļiem gandrīz puse vajadzīga tā sauktajam ziemas dienestam, tas ir, ceļu kaisīšanai un attīrīšanai no sniega. Līdz 1990. gadam līdzīgi tas bija arī mūsu rajonā. Patlaban ceļu nozarei tāpat kā visai citai saimniekošanai naudas nepietiek. Līdz 1989. gadam Preiļu rajona valsts autoceļiem uzturēšanai tika iedalīti 1,2 miljoni rubļu, bet būvniecībai 3 miljoni rubļu. Tagad naudu iedala tikai ceļu uzturēšanai, skaitļu izteiksmē tie ir 140 tūkstoši latu.

Ceļu speciālisti aprēķinājuši, ka paredzētā summa ir tikai 7 līdz 10 procenti no ceļu uzturēšanai nepieciešamajiem minimālajiem līdzekļiem. Būvniecībai nav ne kapeikas.

Līdz ar to ceļu normāla uzturēšana ir stipri problemātiska. Daudz maz normāli var saglabāt tikai galvenos valsts autoceļus, un tie ir Rīga – Daugavpils un Rēzekne – Daugavpils.

Preiļu rajonā ceļu tīrīšana un kaisīšana ir paredzēta sekojošos maršrutos: Līvāni – Preiļi, Preiļi – Aglona, Galēni – Preiļi – Pelēči, Preiļu apbraucamais ceļš un piebraucamais ceļš Aglonas stacijai. Pārējos autoceļos ir paredzēta tikai sniega tīrīšana.

Taču arī šajā ziņā ir ierobežojumi — sniega tīrīšana paredzēta tikai tajos maršrutos, kur notiek autobusu kustība.

Vēl viens ierobežojums ir sniega tīrīšanas un ceļu kaisīšanas reizu skaits. Valsts galvenos autoceļus paredzēts tīrīt vidēji 3,5 reizes mēnesī un kaisīt 5,5 reizes mēnesī. Tā sauktos pirmās šķiras ceļus, kas ir mūsu rajona galvenie ceļi Līvāni – Preiļi – Aglona un Galēni – Preiļi – Pelēči, tīrīt paredzēts 2,5 reizes mēnesī, bet kaisīt 2 reizes mēnesī. Pārējos ceļus 1995. gadā atļauts tīrīt tikai 1,6 reizes.

Tie ir skaitļi, kurus paredz valsts pasūtījums 1995. gada ziemai novembrī un decembrī. Tiesa gan, pastāv tā saucamā neparedzēto darbu rezerves summa, kas

minētos ciparus varētu palielināt par 20 procentiem, taču arī tad naudas būtu nepiedodami maz.

Un ko darīt tad, ja daba paliek untumaina, piemēram, rodas straujš un vairākkārtējs apledojums vai arī sākas puteņi? Ministrijas pavēle paredz, ka mūsu rajonā jāuztur braucami tikai autoceļi Rīga – Daugavpils, Rēzekne – Daugavpils un Līvāni – Preiļi...

Pagaidām nekā nav zināms arī par tiem līdzekļiem, kuri tiks iedalīti 1996. gada ziemai — janvārim, februārim un martam. Neoficiāla informācija ir tāda, ka tie nebūs lielāki par šī gada sākumā atvēlētajiem, kaut gan augusi inflācija, augušas cenas. Līdz ar to mums liek saprast, ka problēma saasināsies.

Tomēr, neskatoties uz oficiālajiem skaitļiem, Preiļu 24. ceļu pārvalde un rajona valsts ceļu pārvaldīšanas nodaļa, maksimāli ekonomējot līdzekļus, cer, ka spēs nodrošināt normālu kustību pa rajona valsts autoceļiem. Diemžēl, grantēto ceļu kaisīšanu mēs nespēsim nodrošināt, jo transporta izdevumi ir pārāk lieli, bet vienīgā smilts ieguves vieta rajonā ir Rušonas pagastā. Ir vairāk nekā skaidrs, ka nav iespējams tādā veidā nokaisīt ceļus otrā rajona malā.

Smags stāvoklis var izveidoties arī lielu aizputinājumu laikā, kustība var būt ievērojami traucēta. Lai arī 24. ceļu pārvalde savas jaudas ir saglabājusi, ar to vien ir par maz. Agrāk puteņos mums palīgā nāca rajona organizācijas, lauku saimniecības. Bet šodien nav ne saimniecību, ne tehnikas, ne arī naudas.

24. ceļu pārvalde ir gatava slēgt papildus līgumus ar pašvaldībām, organizācijām, kā arī zemnieku saimniecībām par ceļu uzturēšanu kārtībā šajā ziemā.

Rajona autovadītājus lūdzam būt pēc iespējas uzmanīgākiem, plānojot savus braucienus, lai pēc tam nebūtu nepatīkamu pārsteigumu, ka ceļš pēkšņi ir slidens vai apledojis. Esiet uzmanīgi, izvēloties braukšanas ātrumu pat it kā uz drošajiem ceļiem. Piemēram, ceļu Līvāni – Preiļi kaildedus iestāšanās gadījumā mums ir jānokaisa ar smiltīm sešu stundu laikā darbīnās. Stiprāks apledojums ir pieļaujams naktīs un brīvdienās, kad kaisīšana jāveic 24 stundu laikā.

Lūdzam autovadītājus respektēt ar dzeltenajām mirgojošajām bākgunīm aprīkotās ceļu uzturēšanas mašīnas, kad tās veic savus pienākumus uz rajona ceļiem. Neuzmanība var būt liktenīga gan autovadītājam, gan ceļu dienesta darbiniekam.

Ja visu minēto iegaumēsīm un ņemsim vērā, ziema nesagādās negaidītus un nepatīkamus pārsteigumus.

Materiālu publicēšanai sagatavoja L. Kirillova

Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam,

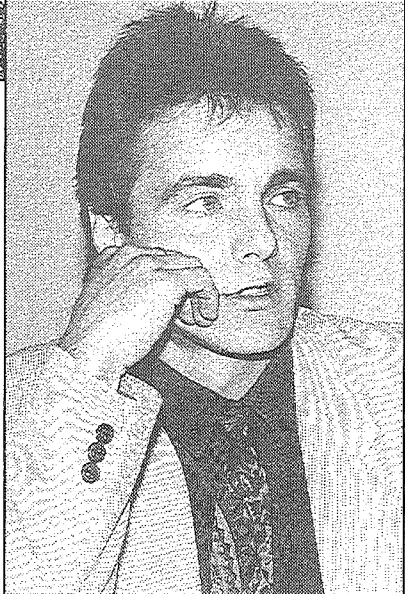
un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!

Abonēšanas maksa Preiļu rajonā:

1 mēnesim – Ls 0,71; 3 mēnešiem – Ls 2,13; 6 mēnešiem – Ls 4,26; 9 mēnešiem – Ls 6,39; 12 mēnešiem – Ls 8,52.

Skola — pārmaiņu priekšā

Cilvēku lielākajai daļai vārds «Aglona» saistās ar atmiņām par pavadītām stundām vai dienām katru gadu augusta vidū kopā ar vairākiem desmitiem tūkstošu ticīgo. Vietējiem iedzīvotājiem šis pienākums — būt agloniešiem — pa reizēm sāk likties apgrūtināts. Pēdējā laikā bazas, un ne bez pamata, ienākušas daudzās ģimenēs, kurās ir skolas vecuma bērni, kā arī skolotāju prātos. Par iemeslu tam — isi pirms 6. Saeimas vēlēšanām Ministru prezidenta Māra Gaiļa parakstītais dokuments, ar kuru Aglonas internātgimnāzija tiek nodota bijušajai īpašniecei — Aglonas bazilikai ar perspektīvu to pārveidot par katoļu gimnāziju.

Ne pati skola, ne vietējā sabiedrība, ne rajona skolu valde, pat ne rajona vadība par šāda lēmuma pieņemšanu iepriekš netika informēti, viss norisinājās ļoti augstā līmenī. Informācijas visām šīm pusēm pietrūkst arī pašlaik. Bazilika cenšas pārņemt savu rīcībā bijušos īpašumus, vietējā pagasta vara sākusī apšaubīt un lūgts tiesu anulēt ierakstu Zemesgrāmatā par īpašumu piederību, skolu valde ir nobažījies par normāla mācību procesa gaitu pašreizējā situācijā un par bāreņu, kas vienmēr Aglonas internātgimnāzijā ir tikuši uzturēti un skoloti, turmāko likteni, pedagogus baida reorganizācijas iespējamība, vecāki uzrakstījuši Izglītības ministrijai neizpratnes pilnu vēstuli, bet citi gluži vienkārši raksta iesniegumus un izņem bērnus no šīs skolas. Ne jau protestējot pret reliģijas mācību vai katoļu gimnāziju kā tādu, bet reāli padomājot par bērnu nākotni. Jo atbilstoši pastāvošajai likumdošanai katoļu gimnāzija būs privāta.

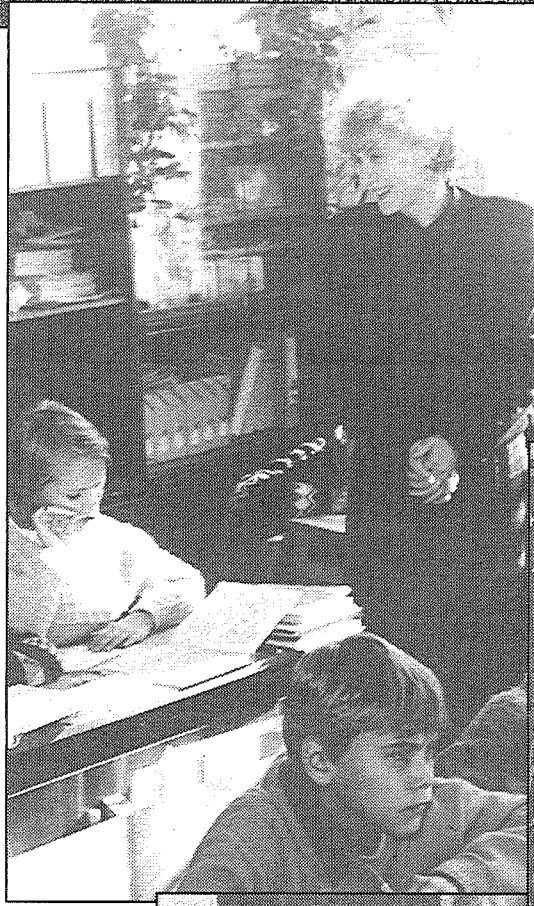
Pēc statusa maiņas skolai pēc gada ir jāiziet akreditācija. Kamēr skola nav akreditēta, tā nevar izsniegt dokumentu par skolas beigšanu, līdz ar to absolventi nevar iestāties augstākajās mācību iestādēs. Vidusskolas audzēkņiem ir iemesls bažīties, jo visticiskākajā veidā tiek skarta viņu nākotne. Skolu valde saņem bazilikas pārņemšanas, kā pirmā nepalīdzīgā gimnāzijas pārveidošanā, bet skolu valde to nespēj darīt, kamēr otrā puse nav izstrādājusi nekādu nolikumu, dokumentu paketi, pēc kura vismaz galvenajos vilcienos katoļu gimnāzija strādās.

Didzim Vanagam, Aglonas internātgimnāzijas direktoram, kopš šī gada 1. septembra, ir īpaši grūti. Mācību process jāveda tā, lai neziņas radītais stress uz skolas ikdienu tomēr neatstātu iespaidu un to netraucētu.

— Kā skola un jūs reaģējat uz šo negaidīto ziņu — par skolas statusa un saimnieka maiņu?

— Pagājušā mācību gada nogalē skolā ieradās Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis. Trīs stundas ilgā sarunā kopā ar skolas pedagogiem nonācām pie viedokļa, ka būtībā starp skolotāju veikto mācību un audzināšanas darbu un starp to, ko vēlas bazilika, nav nekādu pretrunu. Ar faktiem cienījamajam viesim pierādījām, ka viņa sarunas sākumā izteiktā doma par to, ka mēs maz darām garīgās audzināšanas darbā, nav pareiza. Šī tikšanās pagāja, un tā arī viss palika, bet no oficiāliem avotiem nāca ziņas, ka bazilika vēlas pārņemt skolu, griežas pie valdības pārstāvjiem, iesniedz Ministru kabinetā dažādus priekšlikumus par šo skolu. Kā zibens no skaidrām debesīm bija presē uzzinātā ziņa, ka 21. septembrī Ministru prezidents Māris Gaiļis apstiprināja vienošanos par to, ka Aglonas internātgimnāzija pārtop par Aglonas katoļu gimnāziju, kāda tā kādreiz ir bijusi. No Romas katoļu baznīcas puses šo dokumentu parakstīja arhibīskaps Jānis Pujāts. Par šīs vienošanās pildīšanu parakstījās izglītības ministrs Jānis Gaigals un Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis.

Dokumentā garantēts, ka šajā mācību gadā baznīca neliks šķēršļus mūsu darbam, bet tajā pašā laikā bija tāds teikums, ka līdz 20. oktobrim baznīcas lietošanā jānodod viss nekustamais

un kustamais īpašums. Tas ir, nekustamais īpašums, kas ierakstīts Zemesgrāmatā uz baznīcas draudzes vārda. Jau nākošajā dienā pēc lēmuma apstiprināšanas skolā ieradās Izglītības ministrijas pārstāvji, kā arī bazilikas saimniecisko lietu pārvaldnieks Koko-

nekādas skaidrības par nākotni, nevaram izvirzīt nekādus stratēģiskus plānus. Arī tas vien ir pietiekoši daudz, ka nenolaižam rokas, neļaujamies straumei, bet izstrādājam gimnāzijas nolikuma jaunu projektu, ko gribam piedāvāt arī katoļu baznīcas kūrījai. Tajā paredzēta jau esošā mācību priekšmetu padziļinātā apguve, savdabīgu mācību priekšmetu pasniegšana, un bez tam reliģiskā cikla priekšmetu apguve. Ticības mācība kā izvēles priekšmets vai ētika tiem, kas nevēlas apgūt ticības mācību.

Šo audzināšanas darbu kristīgajā ziņā varētu finansēt un organizēt katoļu kūrīja, bet valsts finansētu laicīgo priekšmetu apguvi. Gimnāzijā mācās jaunieši no visas Latgales. Runājot par bāreņiem, problēma ir vienāda visās bāreņu skolās, — bērnu un pusaudžu gados viņi pierod saņemt visu gatavu, atstājot skolu, nespēj iejusties dzīves realitātē, viņiem nav daudz tādu iemaņu, kas mājas bērniem ir pašsaprotama lieta kopš mazotnes. Pēdējos gados daudz esam rūpējušies par to, lai bāreņi vasaras nepaliktu skolā, lai viņiem būtu iespējams uzturēties, dzīvot un līdzī strādāt ar ģimenēm, kaut tās arī nav viņu pašu.

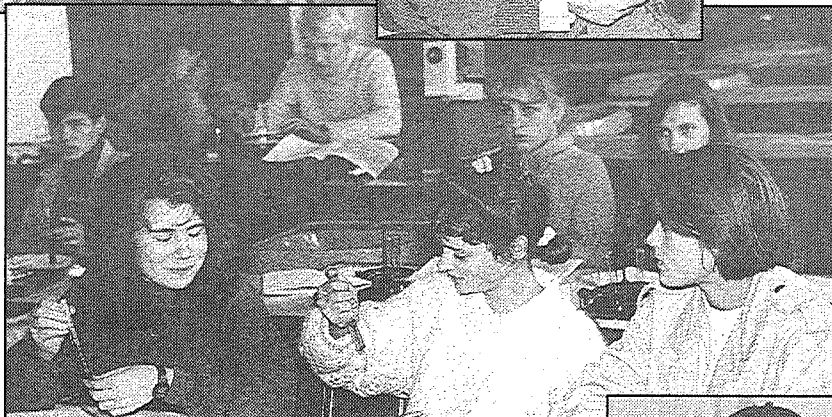
Nodibinātas daudzas aizbīdniecības, atrastas daudzas uzticamas ģimenes, kurās bāreņi uzturas pa vasaru, redz istu dzīvi, uzzina, kā tiek pelnīta nauda. Un tomēr tā nav ātri un viegli atrisināma problēma, kur bāreņim palikt pēc skolas beigšanas — bez pajumtes, bez tuviniekiem, bez pieredzes. Nereti viņi brauc atpakaļ uz Aglonu, kā uz savām vienīgajām mājām.

Skolas kabineti ērti, bagāti ar dekoratīviem augiem. Jaunākajās klasītēs atsevišķi nodalīta vieta spēlēm un rotaļām. Aglonas katoļu gimnāzijas cēlāja un dibinātāja Aloizija Broka lieliskā gaumes izjūta un arhitekta talants ļauj priecāties par monumentālo ēku kā par neapšaubāmi viskaistāko skolu visā rajonā. Skolai ir veicies arī ar tās nākošajiem direktoriem, personībām vārda tiešā nozīmē — Jāni Kokinu, Andri Puzo.

Šīs skolas audzēkņi vienmēr ir iznākuši sabiedrības priekšā rajona mēroga sarīkojumos, konkursos, olimpiādēs brīvi, radoši, atrasiiti, ar labām zināšanām. Audzēkņos redzami arī viņu vecāki, lielākoties bērni tērpušies milģu roku aditos siltos džemperos. Sirsnīgas un laipnas skolotājas. Klase, kurā pirms kāda laika bazilikas pārstāves bērniem mācīja ticības mācības pamatus, pie Dievmātes statujas kājām kāds vai kādi nolikuši savu bērnišķīgi pieticīgo ziedoju — dažas konfektes.

Skolas pagalmā atvadoties direktors Didzis Vanags uz brīdi aizgājāņu visas raizes par nākotnes neziņu, rūdenīgo nogurumu un pastāsta, ka viņam priekšā todien vēl ceļš līdz rajona centram — uz slimnīcu pēc sava jaundzimušā otrā dēliņa...

L.Rancāne

riēša kungs, un mēs apsekojām veco gimnāzijas ēku, kas vēsturiski ir piederējusi bazilikai. Sastādījām un parakstījām apsekošanas aktu.

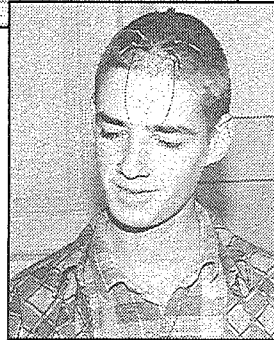
Kā izteicās bazilikas saimniecisko lietu pārvaldnieks, Zemesgrāmatā kā nekustamais īpašums ierakstīts viss, kas mums pašlaik pieder — internāts, pirts, katlu māja, garāžas, divas dzīvojamās mājas, bet kas nepiederēja gimnāzijai 1940. gadā. Arī viens skolas spāns bija izdedzis un vēlāk tika atjaunots.

Diemžēl pie Ministru prezidenta apstiprinātās vienošanās neko nevaram ne pielikt, ne no tās atņemt. Šī mācību gada laikā internātgimnāzija jāsaģatavo nodošanai katoļu gimnāzijai. Vienošanās dokumentā teikts, ka Izglītības ministrija palīdz bazilikai sagatavot dokumentus, lai nākošajā mācību gadā šeit atvērtu katoļu gimnāziju. Vienkārši man kā direktoram būs jāpilda katrs Izglītības ministrijas dotais rīkojums, kas attieksies uz skolas nodošanu, bet visticiskākajā veidā skars mūsu darbinieku un audzēkņu kolektīvu.

Skolas kolektīvs šo notikumu uzņēma ar ļoti lielām emocijām. Gribu uzsvert, ka nevienam nav nekādu pretenziju pret baznīcu, bet ir lielas pretenzijas pret veidu, kā šīs jautājums tiek risināts. Necilvēcīgi, ka neviens nērēķinās ar to pedagogu viedokli, kas šeit nostrādājuši vairāk nekā desmit gadus. Domāju, ka cilvēcīgāk būtu šo procesu veidot no lejas, no mums. Šodien neviens nezina, kāda būs šī katoļu gimnāzija. Neskaidrību daudz, un vispārīgu formulējumu arī daudz.

Vecākus uztrauc mācību maksa, bez kuras privātskola nevarēs darboties, pašreizējos vienpadsmitklasniekus ļoti stipri uztrauc, vai viņi pēc skolas statusa maiņas varēs iegūt dokumentu par vidējo izglītību. Nevienam neko nevaru atbildēt. Bez tam pie mums vidusskolas posmā ir ļoti savdabīgas mācību programmas, kas varētu radīt sarežģījumus, pārejot uz citu skolu.

— Bet tagad, lūdzu, pastāstiet par to, kas uz šodienu ir Aglonas internātgimnāzija, kāda tā ir, ko dod saviem audzēkņiem.

Attēlos:

● Didzis Vanags — Aglonas internātgimnāzijas direktors.

● 4. klases audzinātāja Ināra Daukste saka, ka skolā neviens nav pret ticības mācību, viņa pati ir katoliete, labprāt vēlētos, lai bērni vairāk iepazīst reliģiju, baznīcu, bet viņu stipri uztrauc skaidra priekšstata trūkums par skolas statusa maiņu. 4. klase mācās ļoti skaistā telpā ar daudziem zaļumiem, pašu darinātiem materiāliem.

● Ķimijas kabinets skolotāja Vladislava Lazdāna rūpīgi iekārtots, jo, uzsākot strādāt, šeit nekā vairāk par mēģenēm nebija. Vai arī nākamgad šeit būs darbs, vai būs skolēni, baznīcā skolotājs. Vai pēc septiņpadsmit šeit nostrādātiem gadiem būs jādama, kur un kā iztiku nopelnīt turpmāk?

● Neviens no 11. klases audzēkņiem neiestājas pret katoļu gimnāziju. Uztrauc nezīņa, vai būs iespējams iegūt atbilstošu dokumentu par skolas beigšanu.

● Jānis Punkelis, bārenis, 12.a klases audzēknis, pēc izcelšanās tukumnieks, domā, ka pārorganizējot skolu, būs liegta iespēja šeit mācīties citu konfesiju audzēkņiem.

J.Silicka foto

Ģeoperturbāciju dienas un medicīniskais laika tips nav viens un tas pats

«Rīgas balss» katru mēnesi dara zināmu, kad gaidāmas ģeomagnētiskās dienas. Piemēram, 8. augustā bija ģeoperturbāciju diena, bet sinoptiķu ziņojumā nosaukts 2., labvēlīgais, laika tips. Vai tad tā var būt?»

Pat ļoti var būt, — lasītājiem atbild Latvijas Hidrometeoroloģiskā centra inženiere sinoptiķe Tamāra Ivanova. — Ģeomagnētiskās dienas un laika tipi taču ir divi pilnīgi patstāvīgi apkārtējās vides raksturojumi. Un pilnīgi iespējams, ka diena ar labvēlīgu laika tipu var būt nelabvēlīga ģeomagnētiskā ziņā.

Kopš 1987. gada presē tiek publicēta ģeomagnētisko perturbāciju mēneša prognoze, kas izstrādāta zinātniskās pētniecības laboratorijā V. Hasnuļina vadībā. Īpaša interese par šīm prognozēm ir kardiologiem. Piemēram, Latvijā izanalizēja neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumus un konstatēja, ka cilvēkiem, kas slimo ar sirds išēmisko slimību, ātrās medicīniskās palīdzības izsaukumi bijuši biežāki dienu vai divas dienas pirms magnētiskās vētras sākuma, tiem, kas slimo ar arteriālo hipertoniāli, — vētras pirmajā dienā. Bet magnētisko vētru vispiesātinātākajos mēnešos (kad sevišķi daudz ģeoperturbāciju dienu) atzīmēts kardioloģisko katastrofu pieaugums. Turpretī tie, kas ir sevišķi jutīgi pret laika maiņām, biežāk ievēro medicīniskos tipus, ko galvenokārt raksturo atmosfēras spiediena maiņas intensitāte.

Atgādināsim: ir četri šādi laika tipi. Pirmais un otrs — labvēlīgi, kad īpašas pārmaiņas laika apstākļos nav gaidāmas vai arī tās ir nenozīmīgas. Kad ir nelabvēlīgie (trešais un ceturtais) laika tipi — gaidāmas krasas gaisa temperatūras svārstības. Vēja pastiprināšanās līdz ātrumam vairāk par 15 metriem sekundē, gaisa temperatūras celšanās virs 25 grādiem, ilgstoša migla. Bieži vien līdz ar aktīva ciklona tuvošanos atmosfēras spiediens strauji krītas un slodze organisma adaptācijas sistēmām būs tāda pati kā uzkāpjot kalnā līdz pusotra kilometra augstumam. Daudziem sākas skābekļa bāds. Gaisa skābekļa režīmu pasliktina arī karsts laiks, it īpaši, ja gaisa mitrums ir paaugstināts. Tādās dienās ieteicams lietot adaptogēnus, piemēram, tādus kā askorbīnskābi.

Vispār, apzīmējumi «labvēlīgs» vai «nelabvēlīgs» laiks nav īsti korekti. Piemēram, hipotoniķiem ir labvēlīgs auksts, vējains laiks, un viņi atdzīvojas, ceļoties atmosfēras spiedienam... Vārdi sakot, iesakām katram pašam secināt, kādas laika pārmaiņas viņu ietekmē.

Nata Plūme
(«Rīgas Balss»)

Kopuzņēmums «Linda» Līvānos un Aglonā iepērk

- ▼ bērza papīrmalku, cena 24 \$;
 - ▼ egles papīrmalku — 23 \$;
 - ▼ priedes papīrmalku — 19 \$;
 - ▼ skuju koku zāģbaļķus — diametrs no 18 cm, garums 6.10 m, cena 32 \$.
- Kontakttelefoni Līvānos — 43336,
Aglonā — 58434 (vakaros).

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 68169.

Sludinājumi un reklāma 22305

Dzied', latvju varoni, Lāčplēsi,
Teic pagātni, cel uz nākotni.

Rainis

Sveicam visus bataljona
zemessargus, jaunsargus
Lāčplēša dienā un
Latvijas Republikas
proklamēšanas
77. gadadienā.
35. ZS bataljona štābs

Līvānu virsmežniecība šī
gada 17. novembrī plkst.
12.00 rīko cirsma izsoli.
Dalības maksa Ls 15.

Nodrošinājuma nauda 10% apmērā no nosolītās summas samaksājama tūlīt pēc cirsma nosolīšanas.

Par cirsma apskati zvanīt:
virsmežniecība —
42296, 44035,
Atašienes mežniecība —
252-77218,
Līvānu mežniecība — 44539,
Preiļu mežniecība — 22573,
Aglonas mežniecība — 15231,
Jersikas mežniecība — 43710.

Dalībnieku registrācija Līvānu
virsmežniecībā līdz 15.
novembra plkst. 17.00. Izsole
notiks Līvānu bioķīmiskās
rūpnīcas konferenču zālē.

Pārdod

- darba ķēvi. Tel. 21225;
- vaislas ķēvi. Tel. 32280;
- ērzeli. Tel. 42710;
- zirgu. Tel. 23671;
- grūsnu teli Vārkavas pag. «Gavariskās». Kļavinska;
- govi. Tel. 58510;
- divistabu dzīvokli Preiļos. Tel. 21509;
- privatizētu trīsistabu dzīvokli Raudovkā, ir saimniecības ēkas, augļu dārzs, 0,50 ha zemes, un jaunu slaucamo aparātu. Tel. 21585;
- ledusskapjus ar garantiju. Tel. 21268;
- kases aparātu Casio ER-230 un plauktus tirdzniecības telpai. Tel. 23608;
- metināšanas aparātu. Tāl. 21822;
- zirga ratus, 3 durvju skapi iepakoju-mā, sienu rulonos. Tel. 35350;
- Ford Taunus, 1,6. Tāl. 39553;
- VAZ-21011. Tāl. 36532;
- Opel Kadett 1,6 D Caravan, 1983.g. Tel. 23608;
- VW Passat, universal, dizelis, 1982.g. Tel. 21021;
- Opel Rekord, 1983.g. decembris, pā-

rejas modelis, ļoti labā tehniskā stāvoklī, BMW-320, 1984.g., pārejas modelis, 2 durvis, ļoti labā stāvoklī, Volkswagen Jetta, 1980.g. Tikko no Vācijas. Cenas pēc vienošanās. Tel. 24664;

- VAZ rezerves daļas. Tāl. 22949;
- VW Jetta 1,6, 1983.g. Cena 2600 \$. Tel. 44489 vakaros;
- automašīnas Audi-100, 1988.g., Toyota Tercel, 1984.g., Audi-80, 1981.g. Tāl. 21755 vakaros, dienā 24555;
- GAZ-24-01 rezerves daļām. Tel. 46310;
- burkānus, cena Ls 0,03; 0,08 un 0,15 kilogramā. Tāl. 22908.

Pērk

- cirsmu. Tāl. 56602, 56805;
- privatizācijas sertifikātus Līvānos universālveikala grāmatu nodaļā. Tāl. 43688;
- 1,5 vai 2 istabu dzīvokli Preiļos. 1. stāvu nepiedāvāt. Tāl. 24473;
- gaļu. Tāl. 21898.

Maina

- 3 istabu dzīvokli pret 2 istabu dzīvokli. Visi Preiļos. Tāl. 23528.

Rušonas jauniešu deju
kolektīvs aicina visus bijušos dejotājus
uz salidojumu 18. novembrī plkst.
18.00. Līdz jāņem groziņš un Ls 1.

**NELSS
PĒRK
SKUJKOKU
ZĀGMATERIALUS
cena līdz 136 \$
PIENEMŠANA un
SĀMAKSA
MADONĀ. Tel. (248) 21019,
21323.**

Aplust dziesma, nodziest rieti,
Nakts un zvaigznes pretī nāk.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem,
Rozāliju GILUČU
mūžības ceļā izvadot.
Ansambļis «Naktineica»

Tu aizgāji pēkšņi,
Mirkli pārvilki svītru visam —
Draudzībai, dzīvei, mīlestībai...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Valda
KURCIŠA tuviniekiem,
viņu aizsaulē aizvadot.
MMB «Bebris» mednieku kolektīvs

Aizejot cilvēkam ardievas saka,
Aizejot cilvēks kaut vārdu bilst,
Kāpēc tu aizgāji nepasakot,
Kāpēc tik pēkšņi cilvēki mirst?
Lai mūsu klusā līdzjūtība palīdz
pārciest negaidīto zaudējuma sāpi
Valda KURCIŠA sievai Annai, meitām
Dacei, Maritai un dēlam Mārim.
5.c, 8.b, 10.a un c klašu
kolektīvi un vecāki

Kā putna kļiedziens
Vēlā rudens vējā
Ir izgaisis mūžs...
H.Skuja
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Annai,
Dacei, Maritai, Mārim un Alvinei
Kurcišiem, pavadot DZĪVESBIEDRU,
TĒTI un DĒLU kapu kalnīņā.
Līvānu 1. vidusskolas kolektīvs

ANNO 870

Laima

A/s "Laima" lūdz pasūtīt
Ziemassvētku dāvanu komplektus
līdz šī gada 1. decembrim Rīgā, Miera ielā 22, realizācijas daļā

(tāl. 373707, darba dienās 8.00 - 16.30)
vai tuvākajā firmas veikalā "Laima"
JĒKABPILĪ, Brīvības ielā 154, tālr. 252-35827.
Darba laiks: 9.00 - 14.00 un 15.00 - 18.00,
sestdien 9.00 - 15.00, svētdien brīvs.

Laipni lūdzam!

Piedāvājam šokolādes un kakao
izstrādājumu iegādi vairumā.

IRM

**LINTAS LĀČA
ASINĀŠANAS AUTOMĀTS**

**IEKĀRTA MALKAS
SKALDĪŠANAI UN ZĀĢĒŠANAI**

GATERIS ZEIMERĒTU DĒĻU RAŽOŠANAI

Rīgā, Ropažu ielā 140 tālr.: 520215, 520311

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

**Redaktors
Pēteris Pizelis**

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 5000.